

HÅLLBARHETSPROGRAM PARKERINGSBOLAGET

PARKERINGSHUS

Beslutad av styrelsen 20140411
Kort version - Rev. 1. 20140411

INNEHÅLL

1. INLEDNING

- Varför ett hållbarhetsprogram?
- Syfte
- Avgränsningar
- Framtagande
- Utgångspunkter och styrande dokument

2. ÖVERGRIPANDE VISION OCH MÅL

- Vision och övergripande mål
- Fokusområden och delmål

3. ORGANISATION OCH GENOMFÖRANDE

- Kravnivåer
- Hållbarhetssamordning
- Förstudie
- Program
- Projektering
- Produktion
- Avslut
- Förvaltning
- Kontinuerlig förbättring

BILAGOR:

A. CHECKLISTA HÅLLBARHETSKRAV (Ej i kort version)

B. STYRANDE DOKUMENT HÅLLBARHET

1. INLEDNING

VARFÖR ETT HÅLLBARHETSPROGRAM?

HISTORIA

Bygglagstiftningen har i alla tider angivit tydliga roller för fastighetsägare och staden gällande anordnande av parkering. Det ekonomiska ansvaret för parkeringens ordnande vilar på den som bebygger en fastighet, medan staden har planansvar och anger var och hur parkeringen skall ordnas och i vilken omfattning.

Fram till början av 1960-talet var det omöjligt att förutse och planera för den utveckling som bilismen skulle få och hur det skulle påverka stadsbilden. I de äldre delarna i Göteborg började bilar översvämma gator och allmänna platser på grund av att det inte fanns tillräckligt med anordnad parkering. Staden valde att möta denna situation med att upplåta kommunal tomtmark och outnyttjade trafikområden till parkering, för att frigöra gator och torg för framkomlighet och allmänt nyttjande. 1969 bildades Parkeringsbolaget med rollen att förvalta och bygga ut den parkering som behövdes för de äldre stadsdelarna. Bolaget skulle helt och hållet finansiera sin verksamhet med intäkter från parkeringsverksamheten. Staden tog därigenom sitt ansvar för bristerna i tidigare planering utan att låta kostnaderna belasta skattekollektivet.

Under de dryga 40 år som Parkeringsbolaget varit verksamt så har bolagets roll i grunden inte förändrats. I områden där staden bedömer att parkeringsutbudet i enskilda anläggningar inte svarar mot behovet, bygger och driver bolaget parkering på mark som staden upplåter för ändamålet. I första hand utgör parkeringen ett stöd för stadens publika anläggningar, som i evenemangsområdet, eller för allmän tillgänglighet som på Heden.

I takt med förtätningar i äldre stadsdelar har bolaget även fått rollen att bygga parkeringsanläggningar där olika fastigheters behov, genom s.k. p-köp, samordnas. Där ersätts parkeringen på marken som tas i anspråk vid exploateringen med en gemensam anläggning. Bolagets två p-anläggningar i Haga är exempel på sådana lösningar.

Att vara delaktig i stadens planarbete har blivit ett allt viktigare inslag i Parkeringsbolagets verksamhet. Bolaget bidrar med sin kompetens och erfarenhet gällande parkeringsfrågor, samt arbetar med förvaltning och utveckling av sina befintliga anläggningar.

HÅLLBARHET I FOKUS

En viktig tidpunkt för bolagets roll och verksamhet tog plats hösten 2009 då kommunfullmäktige beslutade om en ny parkeringspolicy. Målsättningen med parkeringspolicyn är att medverka till att staden ska vara tillgänglig för alla. Göteborg skall vara en attraktiv och vacker stad med en hållbar stadsutveckling – socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Parkeringspolicyn ska uppmuntra till att fler väljer kollektivtrafiken eller cykeln framför bilen.

Där beskrivs att innerstaden ska ha ett oförändrat antal parkeringsplatser, att det ska vara lätt att finna parkering nära evenemangsområdena och att resandet med kollektivtrafiken ska fördubblas. Parkeringsplatserna längs gatorna ska ersättas av parkeringsmöjligheter i parkeringshus ovan eller under mark. Parkeringsbolagets uppgift är att möjliggöra den förändringen.

I och med detta har Parkeringsbolaget fått ett starkt uppdrag i sitt ägardirektiv. De ska aktivt bidra till stadens utveckling och invånarnas förändrade resvanor, genom att erbjuda och driva utvecklingen av parkeringslösningar.

Ägardirektivet sträcker sig längre än till att utveckla parkeringslösningar. Bolaget skall även bidra till att Göteborg blir en klimatneutral stad samt en stad som fungerar och är attraktiv ur ett socialt perspektiv. Parkeringsbolagets vision stärker och förankrar uppdraget: *"Vi bygger det hållbara samhället för framtiden."*

SYFTE

För att träda in i sin nya roll som samhällsbyggare av framtidens hållbara samhälle behöver bolaget ställa och verkställa höga hållbarhetskrav på sin verksamhet och sina anläggningar. Ett av stegen i processen är att ta fram specifika hållbarhetskrav för hur nya och befintliga anläggningar skall byggas och renoveras – detta hållbarhetsprogram, HP.

Avsikten och syftet med programmet är att det skall utgöra ett styrdokument och verktyg för Parkeringsbolaget gällande samtliga framtida ny-, ombyggnationer och renoveringar av parkeringshus. Programmet skall även utgöra underlag vid upphandling av konsulter och entreprenörer för att ange vilka riktlinjer och kravnivåer som gäller.

Hållbarhetsprogrammet är ett dynamiskt program som utgör grunden för varje enskilt projekts specifika hållbarhetsmål. En anpassning utifrån projektets förutsättningar görs i tidigt skede.

Programmet skall fungera som ett incitament och uppmana till ständiga förbättringar, höja ambitionsnivån samt skapa nya lösningar och idéer. Det måste därför vara ett levande och dynamiskt dokument som ligger i framkant av utvecklingen. Genom en strukturerad erfarenhetsåterföring och analys efter varje projekt kommer programmet att genomgå revideringar på regelbunden basis.

AVGRÄNSNINGAR

Hållbarhetsprogrammet beskriver de riktlinjer och målsättningar som finns för nyproduktion, större underhållsprojekt, omfattande renovering samt om- och tillbyggnation av parkeringsanläggningar. I övriga projekt tillämpas programmet i möjligaste mån och ses då som vägledande. Utmärkelsen European Standard Parking Award, ESPA, kan endast tilldelas publika anläggningar. Dock skall samtliga Parkeringsbolagets anläggningar uppnå satta minikrav för relevanta delar även i icke publika anläggningar.

Hållbarhetsprogrammet omfattar inte markparkering, ej heller anger hållbarhetsprogrammet vilka krav som skall ställas på andra typer av byggnader eller verksamheter som kan komma att integreras i/på/invid parkeringsanläggningen.

Efter antagandet av hållbarhetsprogrammet bör det implementeras i verksamheten. Riktlinjer och checklistor som utarbetats i hållbarhetsprogrammet integreras företrädesvis i Göteborgs Stads Gemensam byggprocess, GBP, med relevanta styrdokument och avstämningspunkter för att bli en naturlig del i arbetet.

FRAMTAGANDE

Programmet har tagits fram i samarbete mellan Parkeringsbolaget och White Arkitekter AB. Grunden i arbetet har varit att identifiera utgångspunkter och gällande hållbarhetsaspekter samt kravnivåer. Vidare har arbetet skett via möten och workshops. En separat workshop hölls för att hitta fokusområden för hållbarhet gällande parkeringshus. Utgångspunkten i denna workshop var det vida begreppet hållbarhet och vad det kan innefatta. Detta filterades sedan ned till vad hållbarhet kan innebära för Parkeringsbolaget, vilka olika fokusområden som är viktiga och vad det kan medföra för utformningen, byggandet och renoverandet av parkeringsanläggningar. En separat arbetsdag avsattes till diskussion kring ESPA och hur den kan implementeras i hållbarhetsprogrammet. Under denna arbetsdag genomfördes även ett studiebesök i parkeringshuset på Lindholmen, som är det första i Sverige som projekterats efter aspekterna i ESPA.

De framtagna hållbarhetskraven är indelade per fokusområde och utgör basnivån för hållbarhetsarbetet. Kraven finns redovisade i Hållbarhetsprogrammets bilagor A1-A6

UTGÅNGSPUNKTER OCH STYRANDE DOKUMENT

Liksom för övriga kommunala bolag inom Göteborgs Stad finns flertalet styrdokument, processer och projekt som gäller för hur Parkeringsbolaget bör bedriva sin verksamhet inom miljö och hållbarhetsområdet. Dessa överordnade styrmedel är beaktade i detta hållbarhetsprogram och utgör grund för krav och målnivåer. För lista på samtliga dokument, se bilaga B.

Därtill har Parkeringsbolagets styrelse angivit att Parkeringsbolagets anläggningar skall nå en sådan god kvalitetsnivå att de kan belönas med utmärkelsen för god parkeringsstandard, European Standard Parking Award, ESPA.

I kombination med givna styrmedel, har de viktigaste utgångspunkterna för hållbarhetsprogrammets utformning och kravnivåer varit följande:

PARADOX

Det finns en stark paradox mellan hållbarhet och parkeringsanläggningar. Går det överhuvudtaget att förena dessa? Det är ingen lätt fråga att svara på, men för att bidra till ett framtida hållbart samhälle måste flera steg tas. Således har stort fokus lagts på att om vi väl skall bygga parkeringshus, så ska de bli så hållbara som de bara går. Möjligheten att genomföra någon form av miljö – eller hållbarhetscertifiering av parkeringshus, t.ex. svenska Miljöbyggnad har undersökts. Dock står det tydligt att det i dagsläget inte finns något certifieringssystem som är anpassat för just parkeringshus. En dialog förs med Sweden Green Building Council, SGBC, som förvaltar Miljöbyggnad och ansvarar för flertalet andra hållbarhetscertifieringar. Förhoppningen är att kunna utföra pilotprojekt eller liknande i samarbete med SGBC för att visa på att det går att bygga hållbara parkeringsanläggningar.

EN STAD I FÖRÄNDRING KRÄVER SAMVERKAN

Göteborg är en stad i förändring. Stora byggprojekt som Västsvenska paketet och projektet Älvstranden kommer att utvidga och påverka staden och dess infrastruktur. Flera av Parkeringsbolagets mest besökta parkeringsplatser som Heden, Pusterviksplatsen, Rosenlund och Operan kommer att försvinna i nuvarande form. Exploateringen av staden ökar och tusentals av parkeringsplatserna på tomtmark kommer att försvinna. I takt med att samhället, mobilitet och transporter förändras kommer även parkeringshusens roll att förändras. Det krävs att de parkeringshus vi bygger i dag ligger steget före och utgör framtidens hållbara parkeringshus. Visionärt tänkande, flexibilitet och samverkan är viktiga ledord. Tillsammans kan den hållbara staden byggas där alla delar länkas samman.

ATTITYD - KUNDATTRAKTIVITET

Många gånger väljer kunder bort att parkera i parkeringshus till fördel för mark- och gatuparkering. En av orsakerna till detta är att de upplevs som skrämmande och otrygga. De är således inte attraktiva för kunder och besökare, utan snarare en plats som undviks. Det är en mycket viktig aspekt att beakta. Målet blir således att bygga attraktiva parkeringshus som tillför staden kvalitet i form av god arkitektur och ett högt brukarvärde. Man ska känna sig trygg och bli glad när man kör, går eller cyklar in i Parkeringsbolagets parkeringshus!

RESANDE

Bilen har under många år varit en självklarhet för många att använda som fortskaffningsmedel. Men i dess nuvarande form är den inte långsiktigt hållbar, vare sig ur ett klimatperspektiv eller av utrymmesskäl. Vi blir allt fler som skall nyttja staden och dess infrastruktur vilket gör att de logistiska lösningarna måste förändras. Och förändringarna är på väg, bland annat genom Västsvenska paketet och införandet av trängselskatter. Även människors vanor och attityd måste förändras och de lösningar som presenteras måste uppfattas som attraktiva och bättre för den enskilda individen. Därför är det viktigt att bebyggelse- och trafikfrågor samordnas i beslut och planering för att skapa så kallad hållbar mobilitet.

KLIMATNEUTRALITET

Klimatförändringar, klimatanpassning och klimatneutralitet är ord av vår tid. Parkeringshusen skall byggas och anpassas till de kända klimatförändringar som väntas komma, de skall även bidra till att minska fortsatt klimatpåverkan. Flera av stadens centralt belägna och tätbebyggda stadsdelar ligger nära Göta älv eller andra vattendrag. Under de senaste decennierna har antalet tillfällen med extremt högvatten och extrem nederbörd nästan fördubblats, vilket måste beaktas vid all typ av byggnation.

Målet är att Parkeringsbolaget skall bidra till Göteborgs Stads mål om att minska klimatpåverkan för att bli en klimatneutral stad. Parkeringshusen måste därför utformas för att skall bidra till den utvecklingen.

2. ÖVERGRIPANDE VISION OCH MÅL

VISION OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

Visionen för hållbarhetsprogrammet har formats utifrån Parkeringsbolagets vision ” Vi bygger det hållbara samhället för framtiden” samt med avsikten att skapa en identitet och framåtanda.

”Parkeringsbolaget skall vara en ledande aktör gällande parkeringslösningar som skapar det hållbara samhället.”

Målet är att Parkeringsbolagets parkeringshus skall bidra till det goda livet samt en trygg och vacker stad. Parkeringsanläggningarna skall bidra till att Göteborg blir en klimatsmart och attraktiv stad där ett vardagsliv med enkla och hållbara transporter är en självklarhet.

FOKUSOMRÅDEN OCH DELMÅL

För att uppnå detta krävs att hållbarhetsaspekterna integreras i ett tidigt skede med analyser om vad som är betydande ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. För att stödja det arbetet har följande fem fokusområden plockats fram, som anger tyngdpunkten för hållbarhetsarbetet. Inom varje fokusområde har olika krav och riktlinjer formulerats. Områdena är:

- Klimatsmart och resurseffektivt
- Hållbart resande och parkering
- Den gröna staden
- Samverkan och kvalitetssäkring
- Tryggt och vackert

Därtill kommer det strategiska beslutet om att Parkeringsbolagets anläggningar skall nå en sådan god kvalitetsnivå att de kan belönas med utmärkelsen för god parkeringsstandard, European Standard Parking Award, ESPA. Grundkraven gällande ESPA finns med i bilaga A6. ESPA är instiftad av European Parking Association. Syftet med utmärkelsen är att förbättra varumärket gällande parkeringsanläggningar och tillgodose att bilister får god service.

FOKUSOMRÅDE	EKOLOGISKA MÅL	EKONOMISKA MÅL	SOCIALA MÅL
KLIMATSMART OCH RESURSEFFEKTIVT	<ul style="list-style-type: none"> Klimatanpassade P-hus Låg miljöpåverkan under sin livslängd Minskat resursuttag 	<ul style="list-style-type: none"> Stärka Göteborgs profil som en attraktiv stad Låga drift- och underhållskostnader Ekonomisk resursanvändning 	<ul style="list-style-type: none"> God livskvalitet Skapa möjligheter för framtida generationer Stärka Parkeringsbolagets varumärke
HÅLLBART RESANDE OCH PARKERING	<ul style="list-style-type: none"> P-huset bidrar till en hållbar stadsutveckling Minskade utsläpp Bättre markutnyttjande 	<ul style="list-style-type: none"> Snarare investeringar Stärka Göteborgs profil som en attraktiv stad Ny marknad och nya kunder 	<ul style="list-style-type: none"> Förändrade resvanor och förbättrad folkhälsa Underlätta klimatsmart livsstil God service
DEN GRÖNA STADEN	<ul style="list-style-type: none"> Ökad biodiversitet Lokalt omhändertagande av dagvatten Byggarbetsplats med miljöhänsyn 	<ul style="list-style-type: none"> Hushålla med resurser Tillhandahållandes av ekosystemtjänster Stärka Parkeringsbolagets varumärke 	<ul style="list-style-type: none"> Skapa trivsamma och hälsosamma utemiljöer Ökat inflytande för kunder Förbättrad folkhälsa
SAMVERKAN OCH KVALITETSSÄKRING	<ul style="list-style-type: none"> Resurseffektiv placering och nyttjande Säkra miljöprocesser 	<ul style="list-style-type: none"> Skapa ekonomisk bärkraft Ekonomiskt effektiva processer 	<ul style="list-style-type: none"> Skapa fler mötesytor Samverkan och delaktighet Öppenhet
TRYGGT OCH VACKERT	<ul style="list-style-type: none"> Hållbar arkitektur Förbättrad luftkvalitet Minskat buller 	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv stadsbild Högre utnyttbarhet Stärka Parkeringsbolagets varumärke 	<ul style="list-style-type: none"> Attraktiv, trygg och säker vistelsemiljö Skapa p-hus med stark identitet Trygg och säker miljö under byggskedet

KLIMATSMART OCH RESURSEFFEKTIVT

Parkeringshusen ska vara ett föredöme och ledande för klimatsmarta och resurseffektiva parkeringsanläggningar - med målet om ett klimatneutralt Göteborg.

Klimatsmarta och resurseffektiva parkeringshus innebär att de är anpassade till rådande och framtida klimatförändringar som starkare vindar, mer nederbörd och höjda vattennivåer. Parkeringshusens utformning ska bidra till goda mikroklimat i området, ha en minimal klimatpåverkan och ska inte förbruka ändliga naturresurser. Klimatsmart är att veta hur parkeringshusen, genom byggande och användning, påverkar miljön. Och därigenom skapa lösningar som minskar dess klimatbelastning och ger möjlighet till ökad livskvalitet i samhället.

Parkeringsanläggningarna ska ha en så låg miljöpåverkan som möjligt under hela sin livslängd, från produktion - under drift - till rivning. Livscykelanalyser (LCA) utförs därför för att hitta material med låg miljöpåverkan, och i valet av installationstekniska system till byggnaden används livscykelkostnadsberäkningar (LCC). Resurshushållning avser både val och återvinning av material, smarta energilösningar och avfallshantering i byggprocess och färdigt parkeringshus.

HÅLLBART RESANDE OCH PARKERING

Parkeringshusen ska bidra till en hållbar stadsutveckling med god tillgänglighet och stärka Göteborgs profil som en attraktiv stad.

Hållbart resande är att kunna välja mellan olika klimatsmarta alternativa resmöjligheter för att nå det bestämda målet. Resandet ska underlätta en klimatsmart livsstil med minskade utsläpp och vara attraktiv för kunden. Målet är att få fler och nya kunder, förändra resvanor och en förbättrad folkhälsa. Parkeringshusen ska således erbjuda en god service med flera attraktiva lösningar för kunden. Exempelvis integrerad cykelparkering med servicestation där pumpning och laddning av elcykel är möjligt. Digital informationstavla med realtid för kollektivtrafik, gångtider, riktningar etc. Bilpooler bereds plats, liksom att antalet laddningsstolpar för elbilar ökar.

Optimering av parkeringsanläggningarna med avseende på minskad söktrafik och kötid samt orienterbarhet och god anslutning till kollektivtrafik är viktiga delar att beakta.

DEN GRÖNA STADEN

Parkeringshusen ska vara en del av det naturliga kretsloppet där platsens ekologiska värden och biologiska mångfald stärks genom skapande av trivsamma utemiljöer.

Gröna stråk som binder samman olika grönområden i staden ska förstärkas. Grön- och vattenytor utformas för att främja naturens koldioxidupptagande förmåga och biodiversitet. Utformningen ska motverka negativa effekter av det förändrade klimatet. Åtgärder kan exempelvis vara gröna tak och väggar, men varje plats är unik och grönstrukturerna skall anpassas därefter. Dagvatten ses om en resurs och omhändertas lokalt där så är möjligt genom nyttjande av gröna strukturer. Allt dagvatten skall renas innan det lämnar anläggningen för att bidra till en giffri miljö. Även byggmaterial väljs utifrån minsta möjliga miljö- och hälsopåverkan.

Etableringen av byggarbetsplatsen sker utifrån miljöhänsyn som bland annat innebär små etableringsytor, god hantering av byggdagvatten och miljökrav för entreprenad- och transportfordon.

SAMVERKAN OCH KVALITETSSÄKRING

Parkeringshusen görs delaktiga i utvecklingen av ett attraktivt och hållbart Göteborg.

Ett hållbart Göteborg når man genom samverkan med andra aktörer, invånare och besökare. För att skapa mervärde åt kunden söks samarbete med andra aktörer genom att utveckla nya verksamheter och aktiviteter i parkeringshusen. Strävan är ett effektivt nyttjande av parkeringshusen, framförallt för parkering, men också för olika andra typer av ändamål och verksamheter.

En tidig medverkan krävs i planprocessen för att påverka lokaliseringen av parkeringsanläggningarna med hänsyn till tillgänglighets- och beläggningsanalyser. Tidig medverkan gäller även för övriga aspekter i stadens utveckling.

Hållbarhetsprogrammet med dess mål, styrning och uppföljning är betydande för att nå målet om det hållbara samhället. Krav gällande miljöstyrning och socialt ansvarstagande ställs på entreprenör och leverantör vid byggande av parkeringshus.

TRYGGT OCH VACKERT

Parkeringshusen ska utformas utifrån tanken om en arkitektur som är hållbar över tid. Där positiva mervärden skapas genom god kvalitet, upplevelse och en stark identitet där människan är i fokus.

Upplevelsen i och utanför parkeringshuset ska bidra till att man blir glad. Vilket skapas genom att bygga attraktiva, trygga, identitetstarka och säkra anläggningar. Mörka nischer, dolda hörn, täta väggar mot omgivningen och dålig belysning ger upphov till otrygghet och skall därför inte förekomma. Även förbättrad luftkvalitet och begränsad bullernivå är betydelsefullt för att öka välbefinnandet när man vistas i och omkring parkeringshuset.

Trafikflödet utformas för en säker vistelsemiljö för barn, vuxna, de närboende och för parkeringskunden. Parkeringshusen är väl lokaliserade till användarens mål och tillgängligheten är god för funktionshinderade.

3. ORGANISATION OCH GENOMFÖRANDE

Hållbar stadsutveckling är en uppgift som griper över många olika kompetensområden och aktörer. Samverkan och dialog är nödvändigt för att skapa hållbara lösningar. Parkeringsbolaget äger och förvaltar hållbarhetsprogrammet och ansvarar för att det implementeras i relevanta projekt. För att nå full framgång är samverkan en nödvändighet.

För ett effektivt genomförande bör riktlinjer och checklistor som utarbetats i hållbarhetsprogrammet integreras i Göteborgs Stads Gemensam byggprocess, GBP, med relevanta styrdokument och avstämningpunkter.

KRAVNIVÅER

Samtliga krav gäller för all nyproduktion, större underhållsprojekt, omfattande renovering samt om- och tillbyggnation av parkeringsanläggningar. Dock finns det vissa krav som utifrån projektets beskaffenhet kan vara tillämpliga till fullo, till viss mån eller inte alls. Kravnivåer avseende detta sätts under varje projekts tidiga skeden. T.ex. kan nämnas att möjligheten till implementering av solceller till stor del beror på lokalisering och omgivande bebyggelse.

Samtliga mål och målnivåer finns redovisade i bilagda checklistor som är indelade per fokusområden samt en separat checklista för ESPA.

Minimikraven i ESPA-checklistan är obligatoriska för nybyggnationer och skall användas i tillämpliga delar i renoveringar och ombyggnationer. Endast publika anläggningar kan tilldelas ESPA utmärkelsen, men kraven gäller även för i icke-publika anläggningar i relevanta delar.

Samtliga checklistor finns i bilaga A1-A6.

HÅLLBARHETSSAMORDNING

Parkeringsbolaget har huvudansvaret för hållbarhetsarbetet i varje parkeringsanläggning. Bolaget utser en specifik hållbarhetskoordinator, HK, som har det övergripande ansvaret för att hållbarhetsprogrammet implementeras i relevanta projekt och förvaltar hållbarhetsprogrammet.

Parkeringsbolaget utser även i varje specifikt projekt en hållbarhetssamordnare, HS. I tidiga skeden kan det vara samma som beställaren, då projektledare är utsedd tas rollen över av denne. Rollen som hållbarhetssamordnare kan alltså växla och ingår som en del av beställarrollen/projektledarrollen för ett ny-/ombyggnadsprojekt. Hållbarhetssamordnaren deltar och ansvarar i tidiga skeden för formulerandet och uppföljandet av projektspecifika krav och målnivåer vilka skall stämmas av med Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator. Krav som väljs bort skall motiveras och dokumenteras. Därefter godkänns och beslutas de projektspecifika kraven och avvikeliserna av projektets styrgrupp. Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare koordinerar vidare projektgruppens deltagare och stämmer av arbetet så att hållbarhetsmålen med angivna nyckeltal uppnås i projektets alla skeden, genom regelbundna avstämningsmöten. För de delar där ingen entreprenör ännu är kontrakterad, ansvarar även hållbarhetssamordnaren för upprättande av handlingsplaner och dokumentation av uppnådda mål och eventuella avvikelser.

I de skeden där entreprenör är anlitad (projektering/produktion till avslut) är entreprenören ansvarig att utse en hållbarhetssamordnare för sitt specifika projekt med ansvar att kommunicera hållbarhetsarbetet med Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare. Entreprenörens hållbarhetssamordnare, EHS, styr arbetet så att hållbarhetsmålen med angivna nyckeltal uppnås i samtliga skeden där entreprenören ansvarar för projektet. Det görs genom regelbundna avstämningsmöten, upprättande av handlingsplaner och dokumentation av uppnådda mål och eventuella avvikelser från kraven. På samma sätt som i de tidiga skeden måste krav som väljs bort motiveras och dokumenteras samt stämmas av med Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator. Därefter godkänns och beslutas de projektspecifika kraven och avvikeliserna av projektets styrgrupp.

Avsteg från mål och krav får ej göras utan godkännande av Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator, avsteg kan innebära krav på kompensationsåtgärder

FÖRSTUDIE

I samband med att en förstudie för nybyggnation eller ombyggnation inleds skall även en första avstämning mot hållbarhetskraven göras. Ett första utkast till projektspecifik hållbarhetsplan, PHP, tas fram utifrån hållbarhetsprogrammets checklistor. Den görs under ledning av Parkeringsbolagets utsedda hållbarhetssamordnare för projektet. Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare ansvarar för att kommunicera projektets hållbarhetskrav till samtliga medarbetare, konsulter etc. inom projektet, samt att följa upp att kraven efterföljs.

De krav som förligger att utvärdera och beakta till den projektspecifika hållbarhetsplanen återfinns i framtagna checklistor, bilaga A1-A6

UPPHANDLING

För upphandling av konsulter samt övriga medverkande i förstudien så ansvarar Parkeringsbolaget för att upphandlingen sker utifrån gällande krav. Hållbarhetsprogrammet kan vara ett av de dokument som ligger till grund för upphandlingen där så är lämpligt.

DOKUMENTATION OCH AVRAPPORTERING

Under och efter avslutad förstudie skall dokumentation tillhandahållas. Dokumentationen består av projektspecifik hållbarhetsplan med ifyllda hållbarhetschecklistor, projektspecifik avvikelislista och utredningar som ligger till grund för redovisat resultat. Dessa skall stämmas av med Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator innan beslut av projektets styrgrupp tas. Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare ansvarar för dokumentationen och rapportering till Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator.

PROGRAM

I programfasen sätts vidare mål för vilka aspekter som är relevanta för projektet och den projektspecifika hållbarhetsplanen beslutas. Den projektspecifika hållbarhetsplanen utformas utifrån underlag ifrån förstudien samt utifrån övriga förutsättningar. I det här skedet är samarbetet mellan olika konsulter och övriga aktörer ytterst viktigt. Även i det här skedet ansvarar Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare för att kommunicera projektets hållbarhetskrav till samtliga medarbetare, konsulter etc. som arbetar inom projektet, samt att följa upp projektets uppsatta krav.

UPPHANDLING

För upphandling av konsulter samt övriga medverkande i programfas så ansvarar Parkeringsbolaget för att upphandling sker utifrån gällande krav. Här bör utkastet till den projektspecifika hållbarhetsplanen vara ett av de dokument som ligger till grund för upphandlingen.

DOKUMENTATION OCH AVRAPPORTERING

Under och efter avslutad programfas skall dokumentation tillhandahållas. Dokumentationen består av beslutad projektspecifik hållbarhetsplan med ifyllda hållbarhetschecklistor, projektspecifik avvikelislista och utredningar som ligger till grund för redovisat resultat. Dessa skall stämmas av med Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator innan beslut av projektets styrgrupp tas. Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare ansvarar för dokumentation och rapportering till Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator.

PROJEKTERING

I projekteringsfasen skall hållbarhetskraven implementeras i bygghandlingar. Både hållbarhetssamordnare utsedd av entreprenören och Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare ansvarar för att kommunicera projektets hållbarhetskrav till samtliga medarbetare, underkonsulter etc. som arbetar med projektet, samt att följa upp så att kraven efterföljs.

UPPHANDLING

För upphandling av konsulter, entreprenör samt övriga medverkande i projekteringsfas så ansvarar Parkeringsbolaget för att upphandling sker utifrån gällande krav. Här skall den projektspecifika hållbarhetsplanen vara ett av de dokument som ligger till grund för upphandlingen.

DOKUMENTATION OCH AVRAPPORTERING

Under och efter avslutad projektering skall dokumentation tillhandahållas. Dokumentationen består av projektspecifik hållbarhetsplan med ifyllda hållbarhetschecklistor, projektspecifik avvikelislista samt eventuella utredningar som ligger till grund för redovisat resultat. Dessa skall stämmas av med Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator innan beslut av projektets styrgrupp tas. Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare eller entreprenörens hållbarhetssamordnare ansvarar för dokumentation och rapportering till Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator.

PRODUKTION

I produktionsfasen skall hållbarhetskraven implementeras i byggnaden. Hållbarhetssamordnare utsedd av entreprenören ansvarar för att kommunicera projektets hållbarhetskrav till samtliga medarbetare, underkonsulter, underentreprenörer etc. som arbetar med projektet samt att följa upp att kraven följs.

UPPHANDLING

För upphandling av konsulter samt övriga medverkande i produktionsfas så ansvarar Parkeringsbolaget för att upphandling sker utifrån gällande krav. Den projektspecifika hållbarhetsplanen skall vara ett av de dokument som ligger till grund för upphandlingen.

DOKUMENTATION OCH AVRAPPORTERING

Under och efter avslutad produktion skall dokumentation tillhandahållas. Dokumentationen består av projektspecifik hållbarhetsplan med ifyllda hållbarhetschecklistor, eventuella avvikelser eller utredningar som ligger till grund för redovisat resultat i checklistan samt relevanta drift- och skötselplaner som tillgodoser hållbarhetskraven. Dessa skall stämmas av med Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator innan beslut av projektets styrgrupp tas. Entreprenörens hållbarhetssamordnare ansvarar för dokumentation och rapportering till Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare och hållbarhetskoordinator.

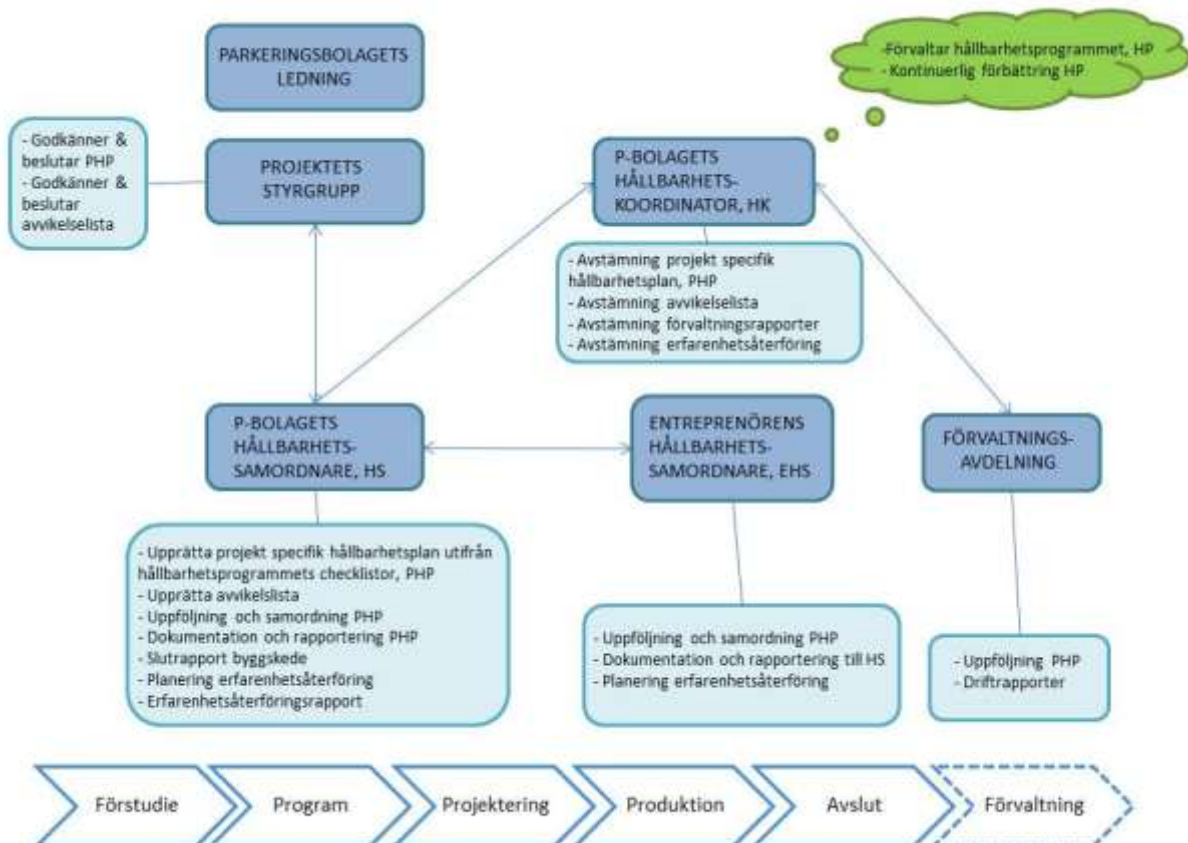
Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare sammanställer byggprojektens olika slutresultat i en rapport för redovisning till Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator, projektets styrgrupp samt Parkeringsbolagets ledning.

AVSLUT

Efter avslutat byggprojekt är erfarenhetsåterföring en viktig del för att kunna utveckla processen och nå längre fram gällande hållbarhet. Vad har gått bra, vad har inte gått bra? Vad kunde gjorts bättre? Vad saknas? Vad var bra? Etc.

DOKUMENTATION OCH AVRAPPORTERING

Dokumentation skall tillhandahållas. Dokumentationen består av upprättad erfarenhetsåterföringsrapport utifrån projektets hållbarhetskrav. Erfarenhetsåterföringen görs förslagsvis i workshopform där samtliga delaktiga inom projektet är med och bidrar. Utformning av erfarenhetsåterföringen görs i samarbete mellan Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator och hållbarhetssamordnare samt entreprenörens hållbarhetssamordnare. Parkeringsbolagets hållbarhetssamordnare ansvarar för sammanställning av rapport och distribution till involverade och relevanta parter. Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator har ett övergripande ansvar för samtliga erfarenhetsåterföringsrapporter.

FÖRVALTNING

Arbetet med hållbarhetsprogrammet fortsätter även efter färdigställande av projekt eftersom hållbarhetsarbetet är en kontinuerlig process som även kräver genomtänkt drift och förvaltning. Här är uppföljning av prestanda, optimering av drift och kundupplevelse viktiga bitar.

För att följa hållbarhetskraven i förvaltningsskedet skall Parkeringsbolagets förvaltning sköta både implementering av krav och uppföljning.

DOKUMENTATION OCH AVRAPPORTERING

Under förvaltningsskedet skall dokumentation tillhandahållas och återrapportering skall ske till Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator. Detta görs ett, eller senast två år efter det att byggnaden tagits i bruk, därefter årligen. Dokumentationen består av projektspecifik hållbarhetsplan med ifyllda hållbarhetschecklistor samt eventuella tillägsrapporter, såsom driftskostnader och energiuppföljning. Förvaltaren ansvarar för att ovan beskriven uppföljning blir utförd med återrapportering till Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator.

Även en kundenkätundersökning skall utföras med avseende till andra punkter i hållbarhetsprogrammet, såsom användarvänlighet, utemiljö, trygghet och säkerhet etc. Dessa görs för att kontinuerligt stämma av kundkrav och kundupplevelse. Parkeringsbolagets marknadsavdelning ansvarar för kundenkät och rapportering till hållbarhetskoordinator.

KONTINUERLIG FÖRBÄTTRING

Det här hållbarhetsprogrammet har till syfte att leva under lång tid. Det skall uppmana och ligga till grund för parkeringsanläggningar som ligger i framkant avseende hållbarhet och kontinuerligt skapa bättre förutsättningar för hållbara lösningar. Programmet kommer därför årligen och/eller vid behov att ses över och revideras när så bedöms lämpligt. Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator driver arbetet med revideringar och sammanställer dokumentation, synpunkter och erfarenheter från olika projekt. Parkeringsbolagets avdelningschefer och projektledare ansvarar för att delge Parkeringsbolagets hållbarhetskoordinator beslutade underlag relevanta för revideringar av hållbarhetsprogrammet. Reviderat hållbarhetsprogram beslutas av ledningen.

Parkeringsbolaget skall sprida sina erfarenheter och kunskap genom lämpliga kanaler såsom; egen hemsida, Svepark och Göteborgs Stad.

BILAGA B. STYRANDE DOKUMENT

STYRANDE DOKUMENT

Sveriges Miljömål
Regionala Miljömål Västra Götalands län

Miljökvalitetsmål för Göteborg

Förslag till budget 2014 och flerårsplaner 2015-2016 för Göteborgs Stad

Miljöpolicy Göteborgs Stad, Antagen av KF 2013-11-07

Förslag till Miljöprogram Göteborgs Stad 2013-06-04, för antagande av KF

Parkeringspolicy för Göteborgs Stad, antagen av KF 2009-10-08

Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader överenskomna mellan Göteborgs, Malmö och Stockholms stad samt Trafikverket, 2011-07-01

Ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkerings AB, 2013-01-16

Affärsplan, 2013-2017 och 2014-2017, Göteborgs Stads Parkerings AB

Inriktningsdokument för Göteborgs Stads Parkeringsbolag verksamhetsåret 2013 och 2014

European Standard Parking Award, European Parking Association

VÄGLEDANDE DOKUMENT

Miljöanpassat byggande Göteborg, program för bostäder, 2009-05-04, Göteborgs Stad

Parkering för hållbar stadsutveckling, Sveriges kommuner och landsting, 2013

Varför kör du inte in? "Inventering och analys av utemiljön vid parkeringshus

ur trygghets- och jämställdhetsperspektiv", Göteborgs Stads Parkerings AB, Landskapsgruppen, 2010

PIA-analysfrågor, Parkeringsbolaget

Miljöbyggnad 2.1, utgåva 120101, Sweden Green Building Council

BREEAM-SE, version 1.0, utgåva 130501, Sweden Green Building Council